

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó lap tulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 818. sz. Sz. Nagy Károly ház.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A polgári házasság és a család.

Debreczen, ápril 21.

Vaszary Kolos hercegprimás beszéde, melyet a szent István-társulat előkelő közönsége előtt elmondott, szoros érintkezésben van ugyan az egyházpolitikai kérdésekkel, de sem formájának, sem tartalmának akadémikus jellegénél fogva nem tekinthető politikai beszédnek. Magyarország legelső bíboros főpapja a családról, annak a társadalomban való hivatásáról s arról a szerepről szólott, mely a vallás-erkölcsnek jut a családalapításban.

Ennek a beszédnek nincs egy szava, nincs egy sora, melyet készségesen el ne fogadnánk. A vallásnak s ezzel együtt az erkölcsnek világra szóló jelentősége van a társadalomban s annak fejlődésére döntő súlyjal bír. Ezt elismertük mindig s elismerjük ma is. A magyar nemzet története is igazolja, hogy akkor voltunk erősek, mikor erkölcsünkben is erősek voltunk. Csak így birtuk egy évezred keserves küzdelmeit kiállni; csak erkölcsünk birtokában tudtuk megőrizni annyi ellenséggel szemben fajunkat és önállóságunkat. Hiszszük, hogy a végzet, mely eddig megőrizte a nemzetet az erkölcsi bukástól, megfogja őrizni ezután is.

Eddig szívesen követjük a hercegprimást fejtegetéseiben, de tovább nem. Nem követjük célzataiban, nem abban a

következtetéseiben, melyet hol érint, hol elhallgat s melynek logikai kiegészítését a hallgatóságra bizza, hogy nálunk az állambizalommal a polgári házasság behozatalával a családot s a családokkal együtt magát a társadalmat akarná erkölcsi alapjaiban megingalni, hogy ennek következtében erősebb védelemre van szükség. Ezt az okoskodást egyáltalában nem fogadjuk el.

Senkinek sem lehet ebben az országban az a célja, hogy a vallás-erkölcsöt a családban meglátsza, vagy kiirtsa. — A papságnak kezét, hogy nemes hivatását, ha kell, fokozottabb mérvben is teljesítse, nem köti meg; sőt ellenkezőleg, a vallás-erkölcsi szereplést szabadabbá teszi, midőn felszabadítja oly funkciók teljesítésétől, melyek természetüknél fogva az állam kötelességei.

A kötelező polgári házasság nem akadályoz, nem tilt el senkit vallása gyakorlásától, nem sért egy dogmát sem, a midőn megköveteli, hogy a házasság a polgári jogkövetkezményekre való tekintettel polgári hatóság előtt köttessék; mert mindenkinek szabad elhatározására bizza, hogy lelkiismerete és vallásos meggyőződése sugallatát követve, a házassághoz egyháza áldását is kikérje. Sőt ellenkezőleg, a képviselőház által most elfogadott javaslat eminens célja az, hogy a házasság s ezzel együtt a család erkölcsi alap

jait erősebbé tegye, a midőn megszünteti azt az erkölcselenséget, mely a vallások cserebelésével tág kaput nyitott az elválaszkodásnak. Csak akkor lehetne szó a vallás és erkölcsök megtámadásáról, ha az állam tiltaná az egyházi egybekelést.

Sokszor hangsúlyozta ezt a kormány a parlamentben, legutóbb Szilágyi Dezső igazságügyminiszter nagy hatású záró beszédében, — de, úgy látszik, hogy nem lehet ezt elégszer ismételni. Nem hallgathattuk el ennek ismételt hangsúlyozását most, mikor oly magas helyről, mint a minő a hercegprimási szék, szintén úgy kívánják feltüntetni a polgári házasság intézményét, mint a mely merénylet a vallás, merénylet az erkölcsök, a család és végső sorban az állam ellen.

Bizonyosak vagyunk benne — s ez a bizonyosság legmélyebb politikai meggyőződésünkön alapszik, — hogy az a komor jóslat, mely a hercegprimás tegnapi beszédéből felénk hangzik, nem fog beteljesedni.

Egyebekben teljes elismeréssel tisztelettel vagyunk a hercegprimás meggyőződése és nemes hite iránt, melylyel főpapi állásának kötelességével is kifolyólag, védelmére kelt megtámadottnak hitt vallásának. Ezt a harcmodort szívesen fogadjuk a jövőben is. Az ilyen ellenség előtt a győzők is szívesen meghajtják zászlóikat.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Egy agglegény visszaemlékezése.

Ez a borongós, hideg, szomorú április eszembe juttat fiatal koromból egy esztendő: a boldog kelő tavaszunk évét, amikor az emberi szív olyan fogékony az öröm és bánat, a jó és rossz, a tomboló jókedv és kétségbeesés boldogtalanság iránt, mint soha az életben azontul.

Kis diák voltam még, mikor a tánciskolában megismertem Bajor százados szép kis szőke leányát, a ki eleven volt, mint egy kis ördög, eszes, pajkos, csintalan, de olyan jószívű, hogy mindenki szerette érte.

Nem törődtem a leányokkal; észre sem vettem, hogy a világon vannak; de egyszerre megzavarta a 16 éves diák fejét az a rövidruhás kis leány és mintha szememről hálógót rántottak volna le, olyan vakító világosság áradt egyszerre szívemre, a melytől megsédültem.

Eszem megzavarodott, ha közelébe jutottam, hangom reszketett, ha szóltam hozzá és éreztem, hogy egész valómon a tiszteletteljes hódolat és csodálat annyira kifejlődött iránta, hogy mindenki észrevette, csak ő nem.

Ő gondtalanul csicsereggett nekem, elfogulatlanul nézett a szemembe és azzal a naiv bizalommal fogta meg kezemet, a mivel egyik gyermek a másikét.

A tavasz beköszöntésével vége szakadt a táncórának és én ritkábban láthattam ideáloimat, de szerelmem változatlan maradt, sőt

fokozódott az epedés, a vágy nélküli sóvárgás ez édes éveiben, a mikor olyan pazar a forró szív az ő kincseivel.

Három évig szerettem titokban és szerelmem az elsuhanó pillanatok emlékeivel táplálkozott, mikor láttam az arczán a vén házikisasszony kíséretében, vagy találkoztunk a sétatér akáczsorai között és ő előkelő, de közönyös fejbillentéssel fogadta az én mély bóköláomat. Ilyenkor egész éjjel eszemben volt, szemem előtt lebegett fejledező szép alakja, okos homloka, meleg sugárzású szeme és zongorámon sóhajtottam el szó nélküli panaszaimat, rejtegetett, észre nem vett bus szerelmemet.

És multak lassan az évek, míg ő nagy leánynya serdült és bálozni kezdett, én meg az egyetemen folytattam tanulmányaimat.

A szép, eleven leányt sok udvarló vette körül, kik kegyére vadásztak. Én voltam a legállhatatosabb és legigénytelenebb. Megelégedtem egy mosolyával, egy készszórával és. Lassankint állandó lovagja voltam a tánctermekben; hozzám szokott, mint árnyékához, hisz valóban az voltam.

És az én szívem, mely annyi esztendeig magába zárva hordozta édes titkát: kezdett megnyilatkozni és egy édes mosolyára föl-tárult egészen, mint a virág kelyhe a napsugárnak, hogy odalehelje a keblébe meggyült illatot.

Eleinte nem sokba vett; aztán lassan, fokozatosan, lépésről-lépésre hódolt meg az én rajongó szerelmemnek és ő is átadta nekem az édes lelkét, forró érzései kincsesházát.

— De vajjon mit szól majd az édes apa? kérdezte sokszor félő agodalommal.

— Majd beszéllek vele! feleltem szivdobogva.

— Ő kemény ember, de van szíve, sugta a kis leány bátorítól, — talán megengedi, hogy szeressük egymást és levelezhessünk addig is mig...

— Mig én örömpeső szívvvel hozom meg az egyetemről orvosi diplomámat és szívemre szoríthatom imádott mennyasszonyomat! — sugtam elragadtatva.

A százados ur csakugyan kemény ember volt és ránczba szedett homlokkal fogadott.

— Ugy, a fiatal ember, tehát a leányomat szereti? kérdezte némi gunynyal és tetőtől talpig végig nézett rajtam. — És — ha szabad kérdezni, miből fogja eltartani?

— Orvosi gyakorlatomból, hisz...

— Jó... jó. De hol van ez az orvosi gyakorlat?

— Másfél év mulva legkésőbb doktor univers leszek. És a lehetlent is megfogom mozgatni szerelmemért...

— Fiatal ész fölfogása... ostoba frázis. Meglehet, hogy másfél év mulva már orvos-tudor lesz; de az még nem elég. Hol van a praxis, a hirnév, a biztos jövedelem?!

— Uram! én...

— Jó... jó... ne folytassa; tudom. Hogy megélnék egy kunyhóban is, száraz kenyéren is boldogok. Mi? Ugy-e ezt akarja mondani? No lássa, ez balga beszéd. A szerelmem kiröpül az ablakon, ha a nyomor belép az ajtón. Holmi pusztá reményiségekre nem lehet építeni; azt csak a bolond teszi, meg a szerelmes. Én csak pozitív tényekkel számolok.

Kegyed szeretheti a leányomat, az a

Azurin, kékkő,

sveinfurti zöld permetezésre. Legjobb, legolcsóbb beszerzési forrás: **Franciscs Vincze** drogua üzletében, kereskedelmi akadémiában, a nagytemplom mellett.

— **A házassági javaslat a főrendiházban.** A házassági jogról szóló törvényjavaslatot, miat illetékes forrásból értesülünk, a főrendiház háromas-bizottsága esütörtökön, e hó 26-án veszi tárgyalás alá. Ugy vélik, hogy a bizottságban, melynek elnöke Szilávy József koronaőr, egy ülés alatt elintézik a törvényjavaslatot. A főrendiház plénumában a javaslat legkésőbb hétfőn, május 7-én, kerül tárgyalásra. Az általános vitában, amint, hírlik, aligha vesz részt sok szónok s föltehetőnek véljük, hogy a főrendiház bár csekély többséggel, bizonyára elfogadja a javaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául.

— **Nem állami tanítók nyugdíja.** A képviselőház közoktatásügyi bizottsága tárgyalás alá vette a törvényjavaslatot ama nyilvános tanintézetek igazgatók, tanárok, tanítók, igazgatók és a tanítók nyugdíjazásáról és hozzátartozóik ellátásáról, kikről állami, vagy más hasonló természetű közrendelkezéssel gondoskodva nincs. Farbaki előadó kiemelte, hogy a törvényjavaslat régen érzett hiányon segített s javára fog szolgálni az ország kulturális érdekeinek is. Sággy és Bánó hozzájáruló felszólalása s Csáky gr. miniszter, Berzeviczy államtitkár, Klamarik min. tan. stb. felszólalásai után a bizottság a javaslatot általánosságban elfogadta. A részletes tárgyalás közben elfogadott a bizottság egyes kisebb módosításokat, így a 8 §-ba Sággy felszólalására felveendőnek határozta, hogy ha valamely tanerő új tanintézetbe lépésekor megtartotta ez előbbeni tanintézetben élvezett magasabb fizetését, nyugdíja e magasabb fizetés után számítható. A törvényjavaslat érdemleges módosítás nélkül elfogadtatván, az ülés véget ért.

Játszótereket az ifjuságnak.

Debreczen ápril. 18.

Legyetek erősek testben, hogy erősek lehessetek lélekben. Az erős lélek ugyan nagy-erőfeszítésekre képesíti a gyenge testet is; ez azonban csak kivételes állapot. Az emberek túlnyomó többségénél a testi erő a fő erkölcsi tényező, alapja az egyén által felmutatható minden jónak és nemesnek.

saját dolga, ahhoz semmi közöm. De a leányom jövőjét én határozom meg és épen azért azt mondom, fiatal ember: menjen szépen dolgozóra, tanuljon és feledjen. — Magdolna másé lesz.

Mikor sápadt arczomra tekintett, kissé enyhébb hangon tette hozzá: Hisz talán még leányt eleget; gazdagot is, szépet is...

— Tudom, — feleltem tompán, — csak azt az egyet nem találhatom meg ő rajta kívül, a ki boldogítson. Hisz hét éve szeretem... gondolja meg, uram: hét év! egy egész kis élet!...

Egykedvűen vont vállat. Gyermekek-szerelmem hát! — Elmulik idővel magától... mint a fogfájás.

— Soha! feleltem mély meggyőződésű hangon.

Hidegen mosolygott és megállt előttem. — Beszéljünk komolyan: ön jellemes, derék embernek látszik és azt hiszem, ha megígér valamit, meg is tartja. Adja nekem a szavát arra, hogy nem közelit többé leányomhoz...

— Épen azért mert megtartom az adott szót, hát nem kötelezem magam olyanra, amit meg nem tarthatok...

— De ha én megtiltok minden közeledést... felelt szigorúan.

— Megteheti. De azért nem állnék jót magamról, hogy ha alkalom kínálkozik, ne beszéljek vele.

— De legalább nem fog irni!...

— Oh, minek is írni? Ha az ember elpanaszolja egymásnak a szomjuságát, segít-e vele? Tán még előbb eltikkad.

Kezet adtam rá. De egy utolsó találkozót kikértem.

A mely nép testileg satnyul, az lelkileg, erkölcsileg is az elzüllés útjára lépett. Legyetek erősek, hogy barátaitoknak kezet, erős segítő kezet nyújthassatok, melyre azok a biztosság érzetével támaszkodhassanak, ellenségeiteknek pedig hatalmas öklöket mutathassatok.

Legyetek erősek, mint nemzet, mint a népek nagy családjának tagja, hogy önérzettel, az erő tudatából eredő nemes büszkeséggel foghassatok kezet, mint szövetséges fél egyes népesaladokkal, mint az emberi művelődés részesei pedig az összes nemzetekkel; legyetek erősek, hogy mint nép egy magatokban is lesujthassatok azokra, a kik misziótok betörtésében zavarnak benneteket, vagy épen léteket ellen törni, a Gondviselés dolgába beleavatkozni elég merészek.

Legyetek erősek, hogy a méltóság érzelte lakozzék sziveitekben, hogy a gyengébbeknek kész segítségei, hálát érdemlő barátai lehessetek...

Pár év óta a testi nevelés ügye nálunk is foglalkoztatja az elméket.

Nem magunk fejtől jöttünk rá; a németektől tanultuk, ők a francziáktól, ezek pedig az angoloktól, hogy nevelni kell a népet testileg is és pedig, ha teljes sikert akar elérni, angol módra. A testi nevelés sulypontja a tornázásról, mely csupán a testet foglalkoztatja, a játékra helyeztessék át, — mely egyaránt elfoglalja, i z m o s i t j a a testet és lelket.

A szabadban való tervszerű játszás bő táplálékot nyújt a képzeletnek, a számító értelmnek a társasági érzelmeknek, fegyelmeknek az akaratot, megtöri az akaratosságot, megalázza a gögőt; gyors pezsgésbe hozza a vért, felséges levegővel táplálja, növeli a tüdőt, — megacélozza az izmokat, kitartásra képesíti az idegeket, utját állja a testi lomhaság kifejlésének és az érzékiség föllépésének.

Látván a németek, hogy a francziák a játék nagy jelentőségét az angolok példája után felismerték, a nagy ellenfél utánzására vetették meg magukat. Az ifjuság testi nevelésének ügye a német társadalom egyik legelső kérdésévé lett, melynek a birodalom legelső embere, az összes német államok legfőbb ura, a császár állott az élére. A mozgalom — egyre nagyobb arányokat öltvén, a tervszerű játéknak az iskolába való bevitelére áltak öltött határozott alakot. Az előbbkelő német közép és felső iskolák ma már tervszerűen kultivál-

Megkaptam.

Mikor szemközt álltunk a keskeny, hosszú folyosón, néma, mély bánattal néztünk egymásra. Még a kis kanári is megdöbbenve hallgatott a faragott kalitkában és az esti szél halkán ingatta a hajnalra összezsugorodott virágát.

Magdolna először borult a vállamra, önfelellett, szerelmes öleléssel.

— Ne feledjen el! — susogta vonagló ajkakkal. Tanuljon minden erővel, hogy gyorsan végezzen... én addig ellentálok minden rábeszélésnek... és apa utójára is meglágyul.

Nem tudtam felelni. Lehajoltam és megcsókoltam nyulánk kis kezét.

— Én mindig szeretni fogom! — sugta a fülembe.

— Köszönöm. Ez lesz a varázsige, ami fenntart minden bajban és küzdelemben.

Azután szólanul néztünk egymásra, nem tudtunk beszélni. Ó hirtelen elfordult és zokogott. És én nem tudtam megvigasztalni.

Elmult gyors szárnyakon egy esztendő. Az éjt is nappallá tettem, annyira tanultam. Egyedüli szórakozásom az volt, ha néha ő rá gondoltam. Megsoványodtam és sápadt lettem. De a diplomához közel álltam nagyon. Az utolsó szigorlatokat is letettem; még egy nap és a doktorátussal is végeztem.

Félórával előbb kezembe kapok egy kis levelet. Gyöngéd nőírás ékeskedett a borítékon.

Szilajon lüktető vérem olyan remegést hozott a kezemre, hogy alig tudtam kibontani. Végre széződül fejjel olvastam a következőket:

Egyetlen szerelmem!

ják a játékot és a játékvezető tanárok az iskolafentartók s a társadalom részéről jutalomban részesülnek.

Németországba egyre szaporodnak a jól berendezett iskolai játszótérek.

A tanügygyel foglalkozók nálunk is szélesebb alapokra kívánják fektetni a testgyakorlásügyet. Addig is azonban, míg ez — megtörténik, gondoskodjunk iskolai játszótérről ifjuságunk számára.

Terület erre elég van városunkban, csak ne késlekedjünk.

A primás a családi életről.

A Szent-István-társulat közgyűlésén kiemelkedő volt a hercegprímás megnyitó beszéde a keresztény-családról, a melyből közöljük a következőket:

Elzárkózhatunk-e férfias bevallásától annak, hogy az eszmék világában a legnagyobb habozás s ennek következtében a meggyőződés ingadozása, az akaratérő gyöngesége, az erkölcsi érzék bénulása, az elvek földalása a vallási, erkölcsi és társadalmi élet terén oly aggodalmakat keltő jelenségeket tár elénk, mintha ma is irányul szolgálnának tanai azon bölcsészeknek, kik Pyrrhon szerint a jó és rossz között különbséget nem ismerve; minden erényt és vétket tagadtak, vagy kik Epikurral azt vallották, hogy az ember főtörkvését az élet küzdelmeinek és fáradalmainak kerülésével az élvezetek vadászata képezi.

Ha a kutató ész fürkészi e szomorú állapot okait, azt látja, hogy a társadalmi épület alapjában is van megtámadva s e megtámadott alap: a család; pedig a család az Isten egyik leggyengédebb műve, az emberiség egyik legdrágább kincse, mely eredeténél fogva isteni intézmény s már az első emberpárral létesült a földön.

A család azon forrás, melyből az állam élete fakad; azon sejt, melyből a nemzet testszöveze képződik; a család azon veteményes kert, mely a társadalom polgárait és az egyház híveit termeli.

Ha ezen veteményes kertben nincs meg melegeggya a vallásnak, melynek világa és melege életet, a fiatal szív ép úgy elesenevész, mint azon növény, melyhez nem hatol vevőfény s melyet nem érlelhet a nap.

E szóban „család“ bennfoglaltatik mind

Vége van mindennek. — Mikor ezt írom, halálos ítéletemet írom: de megteszem. Édes apa kedveért, — kis testvéreimért. Felseneek Andor megkért; tudni se akartam róla. — De édes apa nem pörölt, nem szidott, nem kényserített; de összetett kézzel könyörgött, menjek a gazdag földesurhoz, a ki a legborzasztóbb anyagi gondoktól menti így meg őt, a hitelezők vakmerő zaklatásától, mely elől csak a halál tudna különben menedéket nyújtani neki, mert katonatiszt léteire nem juthat esődbe.

Végünk van hát; meghalhatunk egymásnak. De mielőtt eljön a temetkezés, — esküvőm szomorú napja. — hadd lássalak téged még egyszer, — utójára. Hadd halljam a hangodat még egyszer: aztán meghalok, örökre, a feltámadás reménye nélkül, — a szerelmemnek.

Ilyen esős, sáros, loes-poccos áprilisi idő volt, mint most, mikor ott álltam ujra, egy esztendei távollét után, a gótives ablakok alatt, lesve-várva elvesztett életem, egyetlen szerelmem megjelenését. A beborult ég, mintha csak engem siratott volna, nagy, zuhogó cseppekkel áztatta el a sikos talajt. A szél sirva, jajveszékelve nyargalt végig a kietlen utcákon, kicsavarva egy-egy kézből az esőernyőt, lesodorva fejéről a kalapot. Nem vettem észre; ott álltam a zugó esőben, a siró szélben és néztem azt a kivilágított, fényes ablakot, mely rám meredt, mint egy máglya, amelyen az én boldogságomat égetik el odabenn. A toronyóra egymásután ütötte el az órákat. Jó későn lehetett már, mikor megnyílt csendesen a kerti ajtó és egy fehér, nyulánk alakú tünt elő. Mikor meglátott, oda simult hozzám-

az, ami az embert emberré teszi, ami bennünk igaz, szép és jó, mindaz, ami szeretetünkre és kegyeletünkre érdemes.

A ház, melyben születünk, a testvérek, a kikkel a létnek örvendve játszadotunk, az asztal, melyről körülülve étkeztünk, az imák, melyeket az ártatlan szív büszkésével rebegtünk, anyánk csókja és könnyei, atyánk tanításai s aggodó szeretete, első reményeink s örömeink, első bánatunk, az ész, a szenvedély és érzelmek első kezdetleges megvillanása, a munkásság, a kötelességérzet, a becsvágy, a szelidség, a könyörület, a kegyesség, az akarat és a jellem első csirái, ezek mind a családban sarjadoznak.

A család e szerint a társadalmi együttélés különböző nyilvánulásainak, a társas érintkezés változatos alakulásainak bár szűk, de legelső köre, melyben mozogni, az emberekkel együtt gondolkodni, érezni, velők és érettök cselekedni tanul a sarjadozó, a szülői gyöngéd, vagy ha kell erős kezek által hajlítható és irányítható csemete.

Tévedne az, ki az állam erejét és nagyságát csak alattvalóinak számában, iparának és kereskedelmének virágzásában, tudományának és művészetének fejlettségében keresné és nem egyszermind a családban szerzett és az életbe átvitt erkölcsöknek épségében, jellemének tisztaságában.

Kulturát, magasra emelkedett állami életet látott az izlés, a gazdagság, a művészet, a kényelem minden eszközével rendelkező társadalmat, Auguszus korát; de vajjon a hatalmas, a világra szóló római birodalomban a nagyszerű építkezések, a páratlan szónokok, írók s művészek minden hirneve és dicsősége, a lángész összes ragyogása előmozdította-e az erkölcsök szelidülését, az indulatok és szenvedélyek fegyelmét, az akarat szabályozását, az emberiséget összekötő testvéri érzelmek fejlődését?

Ellenkezőleg, a mily magasra emelte Rómát műveltsége, ép oly mélyre vetették bünei.

A római birodalom tulajdonképeni fénykora összeesik a családi erkölcsök feltékenyen őrzött épségével, — azon korszakkal, mely a családi tűzhely tisztaságának megemlése végett Lucretia törét megvillanva látta s tart körülbelül 500 éven át egész addig az időig, a melyben Brutus, a fogadott fiu törét atyjának, Caesarnak szívébe mártotta.

Ma már mindeanki a családot tekintve, a

Beszélni akart; nem tudott: csak rám nézett bűvös, édes szemével, amelyben haldokló szerelme siratta el hatyudalát. Mért is beszéltünk volna? Megértettük mi egymást egyetlen szó nélkül is.

Igy álltunk ott, néhány percig, egymásra borulva. Éreztem reszkető kis testét az enyémhez simulva, mint vert szivecskéje lázasan, mint a foglyul ejtett madaré. Halántéka égett, keze mégis fagyos volt. Nagy, száraz, fényben égő szeme rápatadt sápadt arczomra, aztán fölemelte fehér kezét fáradtan, kimerülten és végig simította beesett vonásaimat.

Az első, utolsó csókot odaleheltem selemhájára, tisztá homlokára, aztán — óh, nem restellem bevallani, — hogy én is, az erős, edzett férfi: sirtam. Sirtattam egész életem reménységét, boldogságát, célját. Es sirtattam a családi tűzhelyet is, melyet soha sem fog nekem megalkotni gyöngéd asszonyi kéz, édes, forró, szerető szív . . .

Sok, sok idő *mult el azóta; sok szíven ütött sebet a szerelem és begyógyította az idő; sokan lehettek már boldogtalanok azalatt, de meg is vigasztalódtak. De nekem, életem alkonyuló napján is eszembe jut még az a jelenet, mikor ott sirtunk egymás karjai közt, a vak éjben és zuhogó esőben; mikor vérző szívem megfogadta, hogy soha nem szeret többé és élet könyvében nem fordítja a lapot arra a fejezetre, ahol a csacsogó, szerető asszony szerepel.

Meg is tartottam és most öszülő fejjel, hűlő szívvel érzem csak, hogy milyen egyedül áll még a vén fa is abban az avarban, ahol nincs mellette virág!

Hevesiné.

hol az élet utain kimerült vándor a szeretet zöldelő lombjai alatt nyugpontra lel; a család lesz azon menedékhely, hol az ország gondjaival terhelt fejedelem trónjáról leszállva enyhülést talál, hová a munkás napi fáradtsága után nyugodni száll; hol a sorsüldözött a megpróbáltatások szenvedései közt a gyöngédség és bátorítás felemelő szavaiból vigasztalást merithet; hol a szerető gyermek a már redőzött homlokok daczára is hön dobogó édes szülei szíveken megpihenhet.

Azt állítják, hogy a politikai láthatár tiszta; de nem törhet-e ki pusztító vihar azon sötét fe hókból, melyek társadalmunk egén tornyosulnak?

A mult század végső tizedében — épen századik éve — tünt el egy hatalmas nemzet, mely egyik legnagyobb királyunkat s Erdély egyik legkiválóbb fejedelmét királyának választotta; megvan ugyan a föld, a patria; de megszűnt a lengyel hegemonia. Mintha e szomorú esemény lebegett volna koszorú költőnk előtt, midőn gyönyörű szózatában így ír: „A sirt, hol nemzet süllyed el, népek vezzik körül s az ember millióinak szemében gyászkönyv ül.”

Es megis! Sem az összes szabad népek őszinte részvéte, sem a törvényhozóknak a törvényhozás termeiben elhangzott rokonszenves nyilatkozatai nem tudták az egykor nagy nemzetnek hazáját visszaadni.

S ez a hős nemzet tapasztalva azt, hogy sem saját erejével, sem emberi segélylyel nem tudja hazáját feltámasztani, családjainak ezreivel az Ur templomába megy s milliók ajkán zendül meg az ének: Istenünk! szent oltárodnál térdre hullva kérünk, szabad hazánkat, óh add vissza nekünk!

Mi van e nemes és jobb sorsra érdemes nemzet jövőjéről az élet könyvében megírva? az előttünk multjának könyve melyből megtanulhatjuk: hová vihetnek a társadalmi, a vallási és párttharezok?!

Biztos kibiciztő-szer.

Az x-i kasinónak két félelmetes kibicze van. Az egyik az öreg Divós bácsi, a ki pitykés magyar dolmányba jár, a másik az öreg Baber, a ki ha kibiczel, akkor elveszti minden hidegvérét.

Ettől a két kibicztől retteg a kaszinó minden tagja. Ha valamelyik játékasztal mellé letelepednek és Divós ur rágyújt az ő fentemlített makrapipájára, Baber ur pedig elkezd a játékost bökdödni, felbomlik a békés egyetértés és a dolog vége rendszerint az, hogy a játékosok, kibiczek és az egész környezet ádáz vitákba merülve, hagyják abba a játékot.

Történt egyszer, hogy egy x-i fiatal birtokos és a falu kedélyes plébánosa egy csendes piké-partira ültek össze a kaszinó egyik asztalkája mellett. A játék folyt szép csendesen, — a midőn egyszerre megjelent a plébános ur mellett Divós, a birtokos mellett pedig Baber bácsi alakja.

Divós rágyújtott és fújta a füstöt a plébános orra alá, miközben különböző megjegyzéseket tett a plébános kártyájára, játékára és talonjára, Baber pedig mindig izgalomtól remegő kézzel kapta fel a talonját, mielőtt még a játékos látta volna.

Mikor a dolog már tűrhetetlenné kezdett válni, a fiatal birtokos kiszakított a tárezájából egy lap papirost és miközben a kibiczek a kártyákra figyeltek, egy pár sort írt rá és odatolta a plébánosnak. Rövid vártatva felkelt és átadva kártyáját Divósnak így szólt:

— Sziveskedjék egy pillanatra helyettem játszani kedves bátyám. Rögtön jövök!

Ismerik önök azt a boldogságot, a melyet egy kibic érez, ha a játékost helyettesítheti? Nos, Divós ur kebelét ez a büszke boldogság dagasztotta és miközben fontoskodva rakta egymás mellé a kártyákat.

A játék folyt tovább. Egyszerre, a mint Divós ur épen egy jól megjátszott hatvanas örömeit élvezte, felkelt a plébános is és diskrétén valamit sugott Baber bácsi, a másikkibácz fülebe.

Ez szolgálatkészen ugrott fel, hogy a kártyákat kezébe ragadva, rögtön újból leüljön a távozó plébános helyére.

A két kiticz játszott, pozíciójuk fontosságának teljes érzetében, észre nem véve, hogy az idő telik és a pointe-ok mindkét részen rohamosan szaporodnak.

Babert szörnyű balsors üldözte. Ha sikerült tizennégy királyt kihalásznia a talonból, akkor Divós kárörvendő mosolygással bizonyosan tizennégy ást mondott be és ha pirosra tartott, akkor bizonyosan három zöldet vett. Idegesen kezdett fészkelődni a helyén és a milyen mértékben szaporodtak a pointe-ok a Divós tábláján, abban a mértékben fogyott az ő türelme is.

— Hat tizenhatal az huszonkettő, tizennégy felső az kilenczvennégy, — jelentette be diadalmasan Divós.

Baber bácsi ezt nem tűrhette tovább. — Felugrott és a kétségbeesett dühtől elfojtott hangon kiáltá:

— Ennek az embernek meg van babonázva a kártyája! Nem játszom tovább. Várjon, míg a plébános bejön!

De ebből a pillanatban szemei megmeredve tapadtak egy helyre, míg felemelt kezét egy irányba kinyújtva tartotta . . .

Divós is oda tekintett és szinte sóbálványnyá meredve állva maradt.

Egy sarok asztalnál ugyanis ott ült a plébános ur a fiatal birtokossal, nyugodt, békés pikébe merülve . . .

Különfélék.

* **A király ő Felsege** külön kihallgatáson fogadta tegnap Bécsben a kereskedelmi kamara elnökét és alelnökét, kik ez alkalommal a királynak átnyújtották a chikagói világkiállításról felvett fényképeket. Ő Felsege nagy érdeklődéssel tudakozódott a kiállítás sikere felől és reményének adott kifejezést, hogy az új amerikai vámtarifa lehetővé fogja tenni, az osztrák és magyar terményeknek nagyobb mértékben való kivitelét Amerikába. Ő Felsege délután 2 órakor meglátogatta a szokszorosító művészeti társaságnak a graphichus művészek újabb produktumaiából rendezett kiállítását az osztrák muzeumban és a jelenlevő művészeket megszólítással tüntette ki. Ő Felsege a kiállított művek közül sokat megmagyarázott magának és egy órai időzés után kegyteljesen megköszönve a kalauzolás, távozott és egyenesen Schönbrunnba hajtatott. Ugyancsak tegnap fogadta Ő Felsege a chikagói világkiállítás bécsi központi bizottságának elnökségét, a mely a chikagói kivállításról felvett fényképekkel telt kasztát adott át az uralkodónak. Ő Felsege átvette a kasztát, a kiállításról elért eredmények felől tudakozódott és reményét fejezte ki, hogy az amerikai új vámtarifa következtében az európai termékek kivitele Amerikába emelkedni fog.

* **Hazafias tótok, Kossuth Lajos.** Meghatón nyilvánult a hazafias kegyelet Stubnya fürdő környékén a házi templomban, a hol Brózik Titusz ev. lelkész tartotta meg az istentiszteletet Kossuth Lajos lelki üdvéért. A nagyszámú összegyűlt intelligencia és tótajku nép megható áhitattal énekelte a himnuszt, melynek végeztével Brózik először is magyar beszédet tartott és ugyanezt elmondta tótul is és ennek kapcsán megemlékezett arról, hogy a jobbagyságból fölzsabadított népet mit köszönhet Kossuthnak. Majd ugyanezt a beszédet olvasta fel, melyet 6 év előtt épen a forradalom alatt Osztruleczky Lajos lelkész mondott és cseh tájszólással tót nyelven ki is adott. E beszédben buzdította hivat, hogy a szabadságharcban, az emberi jogokérti küzdelemben ők is vegyenek részt.

* **Eger és Turin.** Eger városa tudvalevőleg hálanyilatkozatot küldött Turin város tanácsához, megköszönve a derék olaszoknak szeretetét, melylyel a magyar nemzet nagy halottját egészen utolsó utjáig kísérték. Turin város tanácsa csakhamar megírta választ az egrieknek, kijelentve, hogy ők mindenkor büszkének lesznek Kossuth Lajosra, nemcsak azért, mert a szabadság apostola volt, hanem azért is, mert Olaszország Turin városát választotta lakhelyül. — Ezt a nagy kitüntetést, — írják tovább levelükben, — azzal fogjuk megörökíteni, hogy a nagy hontalan

jól teszik, ha a felloccsolások rendszeresítésével elejét veszik a kilátásba helyezett büntetéseknek.

— **Személyi hír.** Reviczky István tábornok, a 80-ik honvéd-gyalogdandár parancsnoka, tegnap délután Nagyváradra utazott, a honvédség megszemlélése végett.

— **A városi közkutak javítását,** helyreállítását a jövő hónap első felében fogják megkezdeni. Ugyanekkor kezdik meg a kis és nagymester-utcai közkutak átalakítását is, amit úgy az ottani, mint a közeli utcák lakosai bizonyára szívesen vesznék tudomásul.

— **A kaszinó közgyűlése.** A helybeli kaszinó évi rendes közgyűlését f. hó 29-én, vasárnap reggel, Karap Mór elnöklelte alatt, a kaszinó helyiségében fogja megtartani. A közgyűlés tárgysorozata a következő: A választmány jelentése; a számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése; a jövő évi költségvetés megállapítása; tisztújítás; a választmány kiegészítése; esetleges indítványok.

— **Az ev. ref. konvent ülése.** Kiss Aron püspök és Tóth Sámuel, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főjegyzője, a ma reggeli gyorsvonattal Budapestre utaztak, hogy a fővárosban f. hó 24-én tartandó ev. ref. egyetemes konvent ülésén részt vegyenek.

— **Hajdumegye kir. tanfelügyelője,** Eötvös K. Lajos, arról értesíti lapunkat, hogy lakását és azzal hivatali helyiségét változtatván, tisztelettel értesíti a közönséget, hogy a kir. tanfelügyelőség f. hó 18-ától fogva, a Péterfia-utca végén levő Gerster vilában (városi vasúti megálló, telefon) földszint balra van.

— **A termény és áru raktár igazgatósági ülése.** A helybeli termény és áru raktár igazgatósága hétfőn délután öt órakor, a város háza nagytanács termében Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklelte alatt ülést tartott. Az igazgatósági ülésen a termény és áru raktár épületének a jelenlegi nagyszükséglethez mért kibővítését határozták el, a melyet legközelebb eszközölni is fognak. Számos, csekély fontosságú ügy elintézése után az igazgatósági ülés véget ért.

— **A fertőző betegségekről.** A belügyminiszter Debreczen és Hajdumegye közönségéhez a fertőző betegségek terjesztésének megállítására, a következő rendeletet bocsátotta ki: Tekintettel arra, hogy az országban a fertőző betegségek, különösen a gyermekek közt, ijesztő mérvben pusztítanak, nagy fontosságot tulajdonítok annak, hogy a védekezésnek ezen egyik sikerrel járó eszköze az országban — habár áldozatok árán is — minél terjedtebb körben meghonosítsassék. Ehhez képest tehát elrendelem, hogy a vármegye közönsége mielőbb minden alkalmasnak mutatkozó lépést tegyen meg arra nézve, miszerint vármegyei területén a gőzzel való fertőtlenítési eljárás minél kiterjedtebb módon bevezetessék. Megkívánom, hogy rend. tan. városok és vagyonosabb községek számára legalább egy gőzfertőtlenítő gépet szerezzenek be. Azon községek számára pedig, melyeknek anyagi helyzete megengedi, külön gőzfertőtlenítő gép mindenestre beszerezendő. Miután pedig a fertőtlenítés csupán azon esetben mutathat eredményeket, ha azt gyakorlott, megbízható egyének végzik, egyúttal gondoskodjék a vármegye közönsége arról is, hogy ily. a gépkezelésben jártas, megbízható egyének szükség esetén a fertőtlenítés végzésére, a gép állandó felügyeletére és jó karban tartására mindég rendelkezésére álljanak. Hol állandó tüzoltóság van, ezeknek feladatával a fertőtlenítés végzése legalkalmasabb módon egyesíthető. Ezek után felhívom a vármegye közönségét, hogy ez ügyben mielőbb intézkedjék és eljárásának eredményéről a beszerzett gépek számának, minőségének, a rendelkezésére álló fertőtlenítő egyének és azok képzése felsorolásával ide ez évi július hó végéig részletes jelentést tegyen. — Budapest. — Hieronymi s. k.

— **A trachoma szünik.** Az a veszedelmes szembetegség, mely a nőgyeleti árvaházban ütötte fel csiráját s városunkban is oly nagy mérvben elterjedt, hogy a városi tanács szükségesnek látta trachoma orvosokat alkalmazni, halistennek szünőfélben van. Dr. Tihanyi Sámuel a trachoma orvosok egyike, ki a leg-

nagyobb odaadással és fáradsággal igyekezett a veszedelmes szembetegséget elnyomni az első évnegyedben, vagyis január hó 16 tól április hó 1-ig megvizsgált 372 cselédet és 102 iparostanoncot s a háromszázhetvenkét cseléd közül csupán hat-nyolcz személyt talált s a százkét tanoncz között pedig négyet, kiken az egyiptomi szembetegség gyanus tünetei mutatkoztak s azonnal intézkedett, hogy ezek a gyanus betegek elkülönítessenek s senkivel ne érintkezessenek.

— **A hadtestparancsnok elutazása.** Báró Waldstätten János tábornagy, ki városunkban időzött, hogy az itt állomásozó közös hadsereg fölött szemlét tartson, tegnap este utazott el városunkból bibriri Suvich Jenő ezredessel, a 39. gy. parancsnokával Nagyváradra, hogy az ott állomásozó összes katonaság fölött szemlét tartson. Suvich Jenő ezredes pedig a 39-ik gy. ezred ott állomásozó zászlóaljai fölött tart szemlét. A tábornagot a vasúthoz az összes tisztikar kísérte ki.

— **Tavaszi, tavasz van újra.** Majdnem elragad a vágy, hogy itt az ujdonságok rovatában patak csevegésről, langyos szellő ropogásáról és más, tavaszi versek nélkülözhetlen rekvisitumairól rimekben ne áradozzam. Nem teszem és megbocsátok minden versőnek, a ki ily verőfényes időben zöld pompájában a tavasz megérkezését bátorodik konstatálni, mert hisz maga Heine, a lírikusok fedelme is oly prózai sorokban adta tudtára a kiket illet, a tavasz beköszöntését: „Tavaszi, tavasz van újra, virul a lomb, virág.” Hát elítélhetők-e ezek az epigonok? Tavasz van! Az aszfalt ugy a déli órákban tarkállik a színes napernyőktől és tarka felöltőktől. Sőt akadnak forróbb vérű, edzett hajdonok és fiatal urak, a kik egyszerű derékban és kurta kabátban végzik déli sétájukat. Egy cseppet sem félnek az április szépségességétől, nem is hisznek benne. Pedig Falb havas májusi jósol. Persze Falb már idősebb ember és még májusban is vizezben jár. Mi már nem félünk a fenyegetéstől, ibolya csokrot tűzünk a gomblyukba és felvesszük a szürke, könnyű kabátot. A kertekben és közterekben nyesegetik a fákat és büntetés terhe alatt pusztítják a hegyőkat. Fecske még nem veri fészékét, pacsirta még nem szánt, de mindazon által bátran kimerjük mondani, hogy: itt a tavasz. Bizonyára hallották már a tavaszi lázt emlegetni. Ez még nem tölti el a szíveket, még nem részegíti meg az embereket, majd akkor, ha kizöldülnek a bokrok, árnyékot ad a lomb, madarak koncerteznek a fejünk felett, akkor, csak akkor fog el a tavaszi láz, mit ezen a néven keresünk a lexikonokban: szerelem.

— **A nappal hossza áprilisban.** Elsején 5 óra 41 perczkor kelt föl a nap, s leszál 6 óra 28 perczkor, 31 én napkelte 4 óra 47 perczkor, napnyugta 7 óra 8 perczkor. Hó végén a nappal 14 óra 16 percznyi hosszu lesz s egész hónapi növekedése 1 óra 30 percz.

— **Érdekes Csokonai-kézirat.** Balogh Imre kir. táblai bíró ur, — nagynevű atyja, — néh. Balogh Péter püspök iratai rendezése közben megtalálta Csokonai Vitéz Mihály azon kérvényének fogalmazványát, melyet az ő ügyében kiküldött konsistoriális vegyes bizottsághoz intézett A két lapra terjedő védirat latin nyelvben van fogalmazva, stylusa magasröptű s arról tesz bizonyosságot, hogy Csokonaink az ékesszólásnak és ékes irálynak nem csak a magyar nyelven, de a holt nyelveken is valódi mestere volt, közelebb egész terjedelmében közöljük a szöveget magyar fordításban, hogy irodalomtörténészeink összehasonlításokat tehessenek a már megjelent közlemények és a fogalmazvány között. Az érdekes kéziratot Balogh Imre kir. táblai bíró ur már átadta a Csokonai-kör szépitési szakosztálya elnökének, ki a Csokonai relikviák szerény gyűjteményének őrzésével ez idő szerint megbizva van.

— **Visszalépett lapszerkesztő.** Zichermann Hermann cselédközvetítőnek a lapjától, a „Debreczen és Nagyvárad Ertesítő” című hetilapnak a szerkesztésétől Vánts a

György rajztanár visszalépett. Közel félévig szerkesztette Vánts a György lelkiismeretes buzgósággal a máskor csak hirdetősi lapot s öntött abba egy kis változatosságot, élénkséget is. Szerkesztő és kiadó között azonban kiegyenlíthetlen differenciák miatt meghasonlás történt s Zichermann Hermann cselédközvetítő most abba a szerencsés szituációba jutott, hogy mint a szerkesztésért felelős személy fungálhat a megöregedett lapon. A szerkesztésért felelős Zichermann Hermann gondoskodni fog arról, hogy a nagyvárad értesítő debreczeni híreket is közöljön.

— **Országos tanszerkiállítás Debreczenben.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter, a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg, a városunkban tartandó tanszerkiállítás előkészítő bizottságának elnökségéhez intézett leiratában engedélyezte a kiállításnak a kért időben való megtarthatását. A jövő hét folyamán végleges szervezkedés céljából az előkészítő nagy bizottságot gyűlésre fogja hívni az elnökség.

— **Az öngyilkos tanoncz állapota.** „A politikai virtust” elkövetni akaró Cseh Ferenc öngyilkos jelölt állapotában, aki a törvényszéki épület második emeletéről ugrott le kedden, a körülményekhez képest meg lehetős javulás állott be. Esmélete teljesen viaszatért, azonban beszélni nem igen akar. Életben maradásához kezelő orvosai most már alapos reményt fűznek.

— **Véletlen szerencsétlenség.** Lamboúr József gépész, a ki a Trnk a-féle gazdasági gépgyárban dolgozott, ma véletlenül nagy szerencsétlenség érte. Egyik működésben levő gép a jobb lábát megcsipte és teljesen összezsuzta. Egészen eszméletlen állapotban szállították be a közkórházba, ahol rögtön a leg gondosabb ápolás alá vették. Állapota különben nem életveszélyes.

— **Ki akar fizetéses tüzoltó lenni?** A debreczeni önkéntes tüzoltó-testület ujjászervezése előtt áll. Huszonnégy fizetéses tüzoltót vesz fel a parancsnokság a testület kebelébe, a kik mindannyian állandó alkalmaztatást biztosíthatnak ott maguknak. Ezek a fizetéses tüzoltók lesznek a hivatásos tüzoltók, akiknek egyúttal állandóan benn kell lakniok a laktnyában, Minazok tehát, akik fizetéses, vagyis inkább hivatásos tüzoltók kívánnak lenni, jelentkezhetnek a laktnyán. A felvett ujonczokat azután kiképezik, hogy midőn a reorganizálásra hozott városi határozat miniszteri jóváhagyást nyer, ezzel is meglegyen könynyitve a szervezkedés.

— **A debreczen-füzesabonyi vasuton.** Azt mondják, hogy ezen a vasutvonalon a parasztlói paraszt egyszerűen nagyon sietett és gyalog hamarabb beért Tiszafüredre, mint a gőzös. Ennek a vasutnak vannak olyan állomásai, a melyeknél a vonat csak a szükséghez képest, vagyis ha utasok kívánnak felszállani, áll meg. Egy ilyen szükség-beli állomásnál áll egy paraszt és kézzel-lábbal hadonázva iparkodik a berobogó vonatot megállítani. A vonat megáll.

— **Hamar! Beszállni!** kiáltja a kalauz. A paraszt habozik.

— **Nos, miért nem száll be?**

— **Hát hisz' nem akarok én beszállni,** csak azt akartam megmondani, hogy holnap álljanak meg, mert az anyjuk be akar menni Debreczenbe a nagyvásárra! . . . Szólt és távozott, kísérve a vasutiak hízog jókivánságaitól.

— **Április a régi római naptárban** az év második hónapja volt s Vénusnak szentelték, Julius Caesar óta áll 30 nappól. A néphit szerint április elseje a szerencsétlen napok közé tartozik, mivel ezen a napon született Judás Iskárióth. A babona azt tartja, hogy az április elsején született ember beteges lesz és nem természetes halállal hal meg.

— **A fürdőidény alkalmából felhívjuk t.** olvasóink figyelmét a Nagyvárad melletti Félix-fürdőre, melynek kitűnő gyógyereje és hatása a legkülönfélébb bajoknál egész Európában ismert. Bővebb felvilágosítást a mai lapunkban megjelent hirdetés nyújt.

Színház.

A baba.

— Bohózat 3 felvonásban. Irta: Szécsi Ferencz. —

Ujházi Ede vendégfellépése.

Még most is kacagásra áll az ajkunk, ha visszagondolunk a Szécsi Ferencz bohózatának tegnapi estői előadására, melyet szerencsétlen végzete a Garai-pályázatra „jutott” vigjátékok közé sodort, valóságos csemegefalatja volt a fővárosi kritikuskoknak, mikor szertemarczangolhattak, téphették. Pedig hát ez sem rosszabb, mint nagyon sok, eredeti vigjátéka a nemzeti színház műsorának; sőt fölötte áll többnek, mely megmaradt a műsoron; fölötte áll azoknak a daraboknak azzal, hogy egymást kergetik benne a legmulatságosabb szituációk, még pedig a legnagyobb változatosságban.

Francziásnak szeretjük elkeresztelni, ha szellemes, találó ötletet kaczagtat meg bennünket és nem nézzük, hogy Szécsi Ferencz jókedve nyer abban kifejezést, hanem azt is szeretjük ráfogni, hogy azt az ötletet a magyar író talán a Gil Blas-ból, vagy a Vie parisienne-ből, vagy talán Armand Sylvestre től kérte kölcsön. Ambár egész bizonyossággal tudhatjuk, hogy olyan ötletes író, mint Szécsi, bizonyára nem szorul a Paul Veron szellemességére, mégis rákenjük azt a gyanút, hogy francia írótól kérte kölcsön.

Igaz, hogy nagyban váltakozik a szellem a brusque humorral, de hát Szécsi mégis ki tudta lenni a hatást és mindvégig jól mulatott a közönség. Első sorban pedig jól mulatott az Ujházy kabinetalakításán, a ki az ő Beilner Vendeljében olyan jószág, naiv volt és olyan kedvesen tudott rossz magyarsággal beszélni, hogy csupa élvezet volt. Az ő kitűnő alakítása megérdemelné, hogy a nemzet színház közönsége minél gyakrabban élvezze.

A darab meséje, amennyire azt a mozaikszerű bonyodalomból kihámozni lehet, a következő:

Érdy György nyugalmazott huszárörnagyleánya, Vilma beleszeretett egy urba, a kit sohasem látott, de igen érzelmesen énekelte egy olasz dalt valahányszor Vilma megjelent az ablaknál. Ez az ur Fireczky Zenó, egy fellegzőnek mondott fiatal ember, háromszáz-ezer forintnyi vagyonnal, a ki egyszeri megkérés után boldogan ölelhetné keblére szíve szerelmét. De nem így történik. Egy ilyen reggeli ständchen alkalmával rajta kapja őt Vilma atyja és lekiáltt hozzá, hogy tessék ide feljönni. Ő azonban eszeveszetten elmenekül. Érdy az ő házi urát és régi fegyveres pajtását, Beilner Vendelt (Ujházi) menesztí utána, hogy menjen és fogja el s hozza fel. Beilner ur utána is rohan és el is fogja, nem ugyan Fireczky Zenót, hanem Gertner Ignác (Péchy) biztosító ágenst, aki természetesen rögtön bebiztosítja Érdy urat, a ki viszont — minden különösebb ok nélkül fölteszi, hogy a szerelmes Zenó igen életrevaló kópé, a miért ezt az álarcot vette magára. — A szerelmes Zenó valóban igen életre való kópé, mert minden különösebb ok nélkül Kiss Péter név alatt titkárként szegődik Érdy urhoz, a ki valami korszakos katonai találmányon tőri a fejét.

Már most: Gertner urat bemutatják Vilmának Zenóként, a ki épenséggel nem tetszik Vilmának. Zenó urat bemutatják neki Kiss Péterként, a ki tetszik ugyan a kicsikének, de sajnos ő most már Zenóhoz megy. Ha ez a félreértés kiderülne akkor is volna bohózat és házasság.

De ez nem elég. Egy kis Józsefvárosi korpépet is kapunk, melyből csak úgy potyognak a mulatságos félreéltések. Beilnerné (Bácsné) ugyanis háziasszony és a lakókat egyszerű háziállatoknak nézi. Házi rendet bocsát ki, melynek értelmében egyebek között tilos kutyát, gyermeket és egyéb háziállatot tartani. Természetesen lakik a házban egy vén francia kisasszony, a kinek pinesije van és egy szegény tanító, a kinek csecsemő gyerme van. Midőn Zenó anyja eljön, hogy fia házassága érdekében értekezék Vilma atyjával, Beilnerrel találkozik, a ki a kutyás kisasszony-

nak véli és egyszerűen kidobja. Midőn a kutyás kisasszony jön, hogy kegyelmet kérjen a pinesi számára, Vilma atyja fogadja, a ki azt hiszi, hogy ő Zenó anyja és igen szeretetreméltóan bánik vele. A tanító pedig beküldi az ő csecsemőjét, hogy látása lágyítsa meg a kemény háziasszony szívet. — Mikor a baba Vilma ölében van az ő Zenója azt hiszi, hogy az a — Vilma gyermeke és megrökönyödik. Atyja pedig azt hiszi, hogy egy hajdani szeretője küldte neki ezt a babát és kétségbe-

esik. Mikor Zenó tartja a babát a kezében, Beilnerné azt hiszi, hogy Zenó az a szerencsétlen tanító s mikor végre az öreg Beilnernél van, azt hiszi, hogy férje gyermeke. A félreismerések ez őrtit ciklonjának csak a harmadik felvonás vet véget, a mikor Zenó ur végre még egyszer elénekli az olasz dalt, Beilnerné a lakóknak a háziurakkal való jogegyenlőséget deklarálja, a lakók pedig az ablak alatt lelkesült éljenzésben törnek ki.

(Folytatás a 7. oldalon.)

— Alapított 1845-ben. —

MAVASZ

1894.

TELEFON 170.

1894.

Országszerte ösmeretes

NEUMANN M.

férfi, fiu s gyermek ruha

nagy raktára

DEBRECZEN,

főtér, a magyar királyi főpostával szemben,

ajánlja a legolcsóbb szabott árakon

Férfi-öltönyeit divatos	Chewiotból	—	9. —	frttól	14. frttig.
" "	tiszta gyapjuból	—	15. —	frttól	22. frttig.
" "	Kamgarnból	—	12. —	frttól	19. frttig.
" "	legfinomabb Kamgarnból	—	20. —	frttól	34. frttig.
Nadrágok	—	—	3. 25.	frttól	12. frttig.
Felöltök	—	—	10. —	frttól	40. frttig.
Fiu-öltönyök 10 évestől 16 évesig	—	—	7. —	frttól	25. frttig.
Gyermek-öltönyök 3 évestől 10 évesig	—	—	2. 50.	frttól	16. frttig.
Porköpenyegek	—	—	3. 75.	frttól	8. frttig.
Férfi-öltönyeit Baigéből	—	—	13. —	frttól	15. frttig.
Baige Kamgarnból	—	—	20. —	frttól	30. frttig.

Minden darabon a szabott ár látható, úgy, hogy minden túlfizetés ki van zárva.

Meg nem felelő áru készséggel becséréltetik, kívánatra a pénz is visszaadatik.

Központi áruház Bécsben VI. Máriahilferstrasse 35. földszint és I-ső emelet.

Raktarak:

RAKTÁRAK:

Raktarak:

ARAD,
DEBRECZEN,
TEMESVAR,
FIUME,
PANC SOVA,
UJVIDÉK.

BÉCSBEN,

NAGYVÁRAD,
ZÁGRÁB,
SERAJEVO,
NIS,
TRIEST,
BELGRÁD.

I. Kärthner-strasse 31.

IV. Wiedner Haupt-strasse 8.

Fiu- és gyermek-ruhák csakis jó szövetekből, csinos szabással, jól varrva, mindig készletben.

Kitüntettetett számos világkiállításon.

Közben van még egy kis igen okos fejtegetése annak, hogy az ember bátor lehet akkor is, ha nem párbajozik s hogy a zsidó handlé is csak olyan ember, a kinek élni muszáj. A legsikerültebb alak Gertner, a biztosító ágens. Ez a genre kitűnően van karikírozva és P é c h y b e n jó interpretátorra talált.

Az előadás jó volt. Ujházy kiváló művészi alakítása mellett S á n d o r Emil Erdy őrnagya egy kicsit kiritt a bohózatos játékból, az ő feszességével. B á c s n é a zsarnok háziasszony szerepében kitűnő volt, valamint jó alakot mutatott be P ü s p ö k i a házmesterben. C s e r n y Berta igyekezett érdeket kelteni Vilma szerelme iránt; nem rajta mult, hogy nem sikerült. Ugyanígy járt Tapolezai is. (Zeno). — Határozottan jó volt még K i s s Irén a francziás akcentussal beszélő vén kisasszony szerepében; hanem R ó z s a h e g y i fős dialektusának már semmi értelme sincs.

A közönség, mint mondók, jól mulatott az előadáson és a mi kitűnő vendégünk: U j h á z y Edének a színpadon megjelenésekor szűnni nem akaró, lelkes tapsok között szép virágbokréta nyújtottak fel az orchesterből.

Törvénykezés.

— **Bűnügyi végtárgyalások.** A jövő hét folyamán a helybeli kir. törvényszéknél a következő bűnügyekben tartatnak meg a végtárgyalások. 23-án Hétfőn: Rác Lajos s társa ellen, gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. D. Juhász Mihály ellen, súlyos testisértés miatt. Molnár Mátyás ellen, szándékos emberölés kísérlete miatt. Kiss Zsuzsanna ellen, hatóság elleni erőszak miatt. — 25-én Szerdán: Vogel József ellen, lopás büntette miatt. Vácsi István ellen, lopás miatt. Schvarecz Farkas József ellen, csalás miatt és Jenei Lajos ellen lopás miatt. 27-én Pénteken: Rác György s társai ellen rablás miatt. 28-án Szombaton: Kállai Sándor ellen, gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. H. Varga Imre s társa ellen súlyos testisértés miatt. — Ápril 23. és 25-én ítélethirdetések.

Időgenek nevsora.

Bika szálloda.

Gr. Sztáray J. hadnagy Nyiregyház. — Gr. Festeich Pál Nyiregyháza. — Chernel György birtokos Bpest. — Borhy és Neje birtokos Bpest. — Geist Gáspár n. birt. Pozsony. — Gr. Károlyi István birt. Bpest. — Gr. Hadik Barksey Eudre Kolozsvár. — Hartzb István birt. Keszthely. — Harkányi Andor birt. P.-Kengyel. — Gr. Spanoch Leo Gerend. — Gr. Nemes János birt. S. Sz.-György. — Br. Podmaniczky Szeged. — Gr. Paar főhadnagy Bécs. — Gr. Starhenberg Vilmos Bécs. — Br. Wengersohn hadnagy Nyiregyház. — Rohouczy J. birtokos Bpest. — Gr. Teleky Andor Kolozsvár. — Gr. Pejachovich Leo Kecskemet. — Gr. Keglevich I. Budapest.

Angolkiralyi szálloda.

Berger Károly utazó Bécs. — Szarvadi Pál utazó Bpest. — Friedman Albert birt. Hadrév. — Kanitzer Gy. földbirt. T. Sz.-Mikós. — Stern Márton földbirtokos N.-Vár. — Berger J. kdó, N.-Károly. — Dr. Vittman J. ügyvéd Bpest. — Dr. Altman M. ügyvéd Bpest. — Herczfelner József földbirt. Bpest. — Rühlhauser Gyula utazó Bécs. — Propper Miklós földbirtokos Nádudvar. — Rozsnyai Lajos utazó Bpest. — Boschan Jskab birt. Ibrány.

Frohner szálloda.

Büglér Vilmos kdó, N.-Vár. — Lichtman J. kdó, Nyir-Balkány. — Pfeiffer J. kdó, Kőbánya. — Br. Silling Frigyps földbirtokos T. Szt.-Imre. — Rosenfeld Zsigmond birtokos T.-Ders. — Szeil Géza építész rajzoló Bpest. — Tóth Kalmán tisztviselő N.-Vár. — Feldman Sándor utazó Budapest. — Beck Henrik kdó, Ér-Tarcsa.

Eladó!

Jó hírnévnek örvendő
Irányi Béla

gazdasági gépgyára és gépraktára összes berendezéssel,
két garnitúra

gőz-cséplőgéppel,

hosszas betegség folytán, jutányosan eladó s azonnal át is vehető.

Az üzem teljes működésben van.

KLEKNER MANÓ

ügynöki és bizományi üzlete, Széchenyi-utca 1800.

Ajánlja közvetítését és raktárát építkezési anyagok beszerzésére a legjutányosabb árak mellett; u. m.: bel- és külföldi

portland és román czémentben,

nyersfalazathoz való SZINES DISZTEGLÁK, különféle FEDÉLCSEREPEK és TŰZÁLLÓ TÉGLÁKBAN; továbbá: kátrányelzigetelő lapok, fedél papír, carbolineum és vastartanyokban

Képviselő a hirneves karsti márvány kőtermékeknek, lépcsőzetek és egyéb építkezési czélokra.

Képviselő az „ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULATNAK”, GŐZ CSÉPLŐ és egyéb GAZDASÁGI GÉPEKBEN, melyek solid kiállításuk és olcsóságuknál fogva legversenyképesebbek és előnyös feltételek mellett *részletfizetésre* is kaphatók; ugyancsak itt kaphatók ezen gyár által készített kitűnő szerkezetű és olcsó „HUNGÁRIA” peronospora permetezők is.

Képviselő és raktár beföldi és porosz KŐSZÉN, mosott és szitált KOVÁCS SZÉN, valamint PIRSZÉN BŐL (COAKS), fűtési és kovács czélokra.

Képviselő és pinceraktár dírcete importált kellemes ízű és hamisítatlan

olasz-fehér, siller

és vörös borokból,

56 literen felüli eladásra a legelőnyösebb árakon.

Ugyanígy erdőlyi borok is kaphatók.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad mellett.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél óra kocsin egy óra távolság. Naponta május-ug. havakban 10 vonat vasár- és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Május 1-től az új állomás a fürdőteleptől 200 lépésnyire van.

Az európai hírű + 49° C. természetes hévíz javával van mindnemű idült bőrkütségek, köszvény és csontfájdalmak, máj, lép és mirigy-daganatok, sárgaság és vickórság, vese, hólyag és a-rayér bántalmak, csontörések és ficamodások, nőknél rendetlen vagy elmaradt havibaj a gyomornak hurutos állapota mellett. Állandó fürdőorvosok: dr. GOSZ ALBERT és dr. SCHIFF ERNŐ.

A különböző igények szerint berendezett nagy számú szobák napi ára 80 krtól 3 frtig váltakozik. Gyógyterem hirlapokkal, zongora és tekeasztallal. Teraszok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és az öserdőben. Az erdőben tekepálya. — Hat tükörfürdő, család és kádürdőkön kívül legújabbán mórfürdő is lettek rendszeresítve. Állandó kiűnő zenekar.

Kívánatra prospektust küld a

FÜRDŐKEZELŐSÉG.

Nagyérdemű közönség!

Tapasztalva a m. t. közönségnek azon nagyrabecsült pártfogását, melyben üzletemet eddig is részesítette — arra indítottam, hogy még fokozottabb mértékben igyekezzem vevőim igényeit kielégíteni. E czélból folytonosan jégen tartom a legfinomabb saját készítményű párisi krinolin, braunschweigi, frankfurti, augsburgi stb. HUS-SAJTJAIMAT, ugyancsak kitűnő minőségű

salvaládét, virstlit, mortadellát, nyelvsajtokat stb.

Nagyválasztékban szolgálhatok a m. t. közönségnek a legkitűnőbb minőségű

czitromos, borsos, foghagymás, ugyancsak frissen füstölt kolbászszal.

Felhívom a figyelmet egyszersmind az üzletemben található

finom főtt sovány kassai, prágai, debreczeni sonkákra

Nagy gondot fordítok arra, hogy üzletemben naponként friss kitűnő serteshus szolgáltatások ki s hogy a legtisztább zsírnakvaló, fehér és paprikás szalonna, füstölt hus. hāj és izletes BŐRÖS-MALACZ peccsénye legyen kapható.

A m. t. közönség pártfogását kérve, maradtam

tisztellett

Somogyi Gyula,

hentes és virstlis.

Nagy-Csapó-utca 335. szám, a Csapó-utcai bank házában.

Zongorák, Pianinok

SCHMIDT S.,

zongora, hangszer és czimbalmok gyári nagy raktára
DEBRECZEN.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy 21 év óta fennálló

zongora raktáromat

most ujonnan berendeztem,

ahol is új Mignon zongorák 250 frttól

1000 frtig, részletfizetésre is

kaphatók.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve,

maradok kiváló tisztelettel

SCHMIDT S.

zongora- és hangszer-raktár-tulajdonos.
DEBRECZEN.

Részletfizetésre

é r s z e t e z i z e s e

Czimbalmok,

Női felöltők

áruháza.

Különlegességek.

Dus választékban megérkeztek, egyszerűtől a leg-elegánsabbig

az 1894-ik évi tavaszi évad
feltűnő ujdonságai női confectionban.

Caeps, Pellerin, Gallérok, Kabátok, Köpenyek és
gyermek-felöltők stb., nagy mennyiségben, melyek
megtekintésére a t. hölgy közönséget tisztelettel
meghívjuk.

Tisztelettel

HEIMAN ÉS HALMÁGYI

női és gyermek felöltők áruháza.

Keil Alejos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitűnőbb mázó-ló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 irt 35 kr.

1 kis " " " " 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-
szer kemény padló számára. Egy kö-
csőg ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekterek stb. beanyozására. Egy
kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható.

Szent-Királyi Tivadar kereskedésében

DEBRECZENBEN.

A kicsinyeknek.

Debreczen

Szerkesztő: KALOCSA RÓZA.

1894. április 21

A kis ördög születésnapja.

Iskolai operette 3 felvonásban.
Szövegét írta: Kalocsa Róza.
Zenéjét szerzte: Pongyelóki Róth János.

SZEMÉLYEK:

Vén boszorka.
Sátánka unokája.
Gábor főangyal.
Fiók ördögök.
A játékbolt személyei:
Angyal.
Zene.
Költészet.
Szobrászat.
Festészet.
Szakácsné, boltosok, színházi rendező.
Özvegy asszony.
Rózsika)
Sándorka) gyermekei

Első felvonás.

I. JELENET.

(A pokol előcsarnoka. Vén Boszorka, egy felborított üstön ül. Körötte a fiók ördögök. A boszorkány körül settenkedve, azt mindenkép ingerlik. Később Sátánka.)

Vén Boszorka.

Hess te, hess te, sátánfajzat,
Hogy megtépte a hajamat!
Megint itt vagy? Nesze, nesze!
Vigyen el az ördög keze.

(Felugrik, seprüt kap és a fiók ördögöket üzi, hajtja.)

A fiók ördögök kara.
Tyúhaj, tyúhaj! vén boszorka,
Ki hozott le a pokolba?
(Sátánfajzat vagyunk itt lenn,
Kis ördögök, nagyok ott benn.)

Vén Boszorka.

Ki hozott le? Nagypátok,
Verje meg őt szörnyű átok.
Ördögök kara.

Hisz akkor te nem vagy ördög,
Mit keressz itt miközöttünk?
Legfeljebb is csak boszorka,
(Rajta hát

Nagy máglyát,
Gyujsuk fel a boszorkát!)
Vén boszorka (bőszülten).

Mi — miesoda, pokolfajzat!
Még máglyát mond: — elhord magad!
Vagy különben
(Nagy dühömben

Elsülyesztlek nyomban itten.)
Ördögök kara. (Hosszu orrt mutatva, mindenkép esufolódva.)

Élénk, mozgalmass kép.
Kis pokolba parét szedni,
Többre ugy sem tudnál menni!
(Varázsod,

Bübájod
Nincsen ám neked minálunk.)

Esik eső karikára,
Forrón süt a napsugára!
S baja,
Uhaja,

Verje meg hát a ragya!)
Vén boszorka.

Nem várok én a ragyára,
Eldöngtelék itt sorjára:
Majd meglátom,
Hogy varázsom

Fog-e rajtatok, vagy sem?
Előveszi seprűjét és valamennyit kikergeti. A fiók ördögök visongatva futnak el.)

Jajajaj! beh elfáradtam!
(S a j n á l k o z v a.)
A seprűm is elszaggattam;
(Hova legyenek?

Mire üljek?
Gellérthegyre, hogy nyergeljek?
(Megöleli a seprűcsutakot)

Jó, hü szolgám, mit csináljak most veled,
Vajh, ki fogja betölteni a helyed?
(S i r.)

De mi igaz,
Van még ott gaz,
Honnan ez jött, ott akad.
(Kikiált.)

Gyere be csak kis unokám Sátánka!
Tudod ki hi? Az ördögök nagyanyja.
(Elő, elő,
Ni még sem jő...
Hozzon már az ördög na!)

II. JELENET.

Vén boszorkány, Sátánka.

Sátánka (Beugrik.)

Mi kell pokolpozdorja,

Száz esztendő boszorka?

Itt vagyok,

Ragyogok,

Mint a fekete szurok.

Vén boszorka.

Tudod mi nap van ma?

Születésed napja.

Mit szeretnél?

Mondd hamar.

Mit óhajtasz?

Mit akarsz,

Minden meglesz azonnal!

Sátánka. Igazán vén banya? Hát...
hát... először is szeretnék cigánykereket
hányani.

Vén Boszorka. Ostoba, hiszen azt
teheted akár ezer esztendeig.

Sátánka. (Fejét törve.) Akkor hát...
szeretnék állatokat kinozni.

V. B. No bizony, kell is ahhoz ilyen kü-
lönös alkalom, minden ringy-rongy emberfia
tudja az állatokat kinozni, a legnagyobbtól a
legkisebbig. Sőt azt szokták mondani, hogy
a ki gyerekkorában örömet találja az állat-
kinzásban, abból nagy ördög lesz, ha felnő.

Sátánka. Ugy hát nem tudom elta-
lálni, hogy mi lenne valami különös nagy
örömöm a mai napra. (Elgondolkozik.)

V. B. Nem volna kedved egy éjszakára
felmenni a földre?

Sátánka (Kitörő örömmel.)
Fölmenni a földre
Szivárványos földre,
Hol az ég kék, csillag sárga,
Aranyszín a napsugára.
Földre, földre, földre
Szivárványos földre!

Látni ottan olyan furesát.
Félig angyalt, félig sátánt;
Szóval: embert, embert.
Hát neked, te vén banya,
Mit hozzak onnét haza?

Vén boszorka:
Honnan jut az eszedbe,
Hogy nekem tégy kedvemre?
Sátánka:

Mért ne tenném vén banya?
Hisz örömet szeresz ma!
Vén boszorka. (Felkapja seprűje csu-
takját.)

Te elfajzott sátánfattyu,
Még hálát mersz érezni?
(Ütni akarja Sátánkát, de az ügyesen elfut
előle.)

Galambepe, kigyó mérge,
Szálljon mindaz a fejedre;
(Villám melléd üssön le.)

Sátánka. Jól van na! Hogy sülnél
meg huszonkétszer a máglyán, mint mikor
Szegeden megégettek; hát majd hozok egy
tüzes seprüt a Gellértről, aztán először is a te
hádaton próbálom meg.

V. B. (Rögtön lecsendesedve.) Ez már
okos beszéd. Ördögnek úgy illik, hogy egé-
zen ördög legyen; most már megalkuszunk,
gyémántos szép fiam. Egészen hozzám hason-
lító a lelkem...

Sátánka. Brrr! Mily undok így! Ne
öltögesd annyit a nyelved, hanem azt magya-
rázd meg, hogy hogyan jussak fel a föld
színeire?

V. B. Nesze, fekete gyémántom, itt van
egy kis korsó, ha ezt a kezvedbe veszed és azt

mondod hipp, hopp! ott legyenek ahol akarok!
hát mindjárt fenn leszel. A korsóban van az
élet vize, ha ebből egy pár cseppet köre, viz-
re, füre, fára fröcsesentesz, az mindjárt ele-
venné válik. Ha pedig letöröd róla a vizet,
akkor rögtön ki megy belőle az élet. De arra
nagyon vigyázz, hogy a kakas kukorikolása
élve ne találjon semmit, mert akkor elveszted
főltte hatalmat és az élve marad. Aztán
meg te is itthon légy a hajnali kukorikolás
előtt; mert különben odafenn szorulsz.

Sátánka. Nos hát mehetek már?
V. B. Hogy az ördögbe ne! Hiszen, ha
igy jutnál fel, rögtön rádismernének és az
emberek valamennyien rajtad rontanának.

Sátánka. Nem ijednek ám meg tőlük.
V. B. Nem is az volna a baj, hogy bán-
tanának, hanem mind el akarnák adni a lel-
köket jó pénzért neked, lenne aztán félmillió
póstalopás, félmillió lutrihuzás. Panama! —
meg egy nagy rakás sikkasztás és akkor
annyian megrohannák itt a pokol kapuját,
hogy nem tudnók őket hová tenni, most is
sok baj van azokkal is, a kik itt vannak,
mert nagyon megdrágult a szén. Hát csak
öltözzél fel embernek.

(Sátánka (örömmel) Embernek!
Jaj, de furesa állat az,
Félig ördög, félig angyal,
Egész ember az, az, az!

Aztán mi kell ahhoz, hogy az ördögből
ember váljék?

V. B. Semmi más, mint egy pár darab
ruha.

Hiszen ruha teszi az embert. Ime már
el is készítettem a ruhát számodra. Nézd.
Sátánka. Itt a klakk!
Itt a klakk.

V. B. Itt a frakk!
Sátánka. Itt a frakk!
V. B. Itt a lakk!
Sátánka. Itt a lakk!
V. B. Ezzel egész ember vagy!
Sátánka. (Az öltöző darabokat mu-
tatva.)

Kettős: Klikk, klakk,
Klikk, klakk,
Ezzel egész ember vagy!

III. JELENET.

Előbbiek, a fiók ördögök visitva
berohannak.

Fiók ördögök kara:
Fel a földre nem eresztünk,
Vagy majd mi is veled megyünk.
Hogy is ne,
Hogy is ne!

Még fölmenni a földre!
V. B. Nem pusztultok?
K. r. De nem ám!
V. B. Majd elverlek,
K. r. No hadd lám!
V. B. Hol a seprűm?
K. r. Elkopott.

Vegyük mi el a klakkot.
(Üldözik Sátánkát, de az a boszorkány
szoknyáját fogja és elszökődösik előlük.)

Fel a földre mi is megyünk,
Magunk nélkül nem eresztünk,
Van ott kártya, bor és kocsmá,
Pénzt zsebelhet ott a posta.

Ide a lakkot.
Sátánka. (A közelebb levők felé vág a
cipővel, aztán hirtelen egymás után felrántja.)
Nesztek a lakk!

K. r. Ide a frakkot.
Sátánka (Mefogta maga körül a
frakkot, mintha korbács volna és a mint azok
szétfutnak, magára rántja.)
K. r. Ide a klakkot!
Sátánka. (fejére csapva.) Nesztek a
klakk!

K. r. Nini! egész ember vagy.
Klikk, klakk,
Klikk, klakk.

Ezzel egész ember vagy.
(Folyt. köv.)

Rendkívül leszállított árakban
üveg és porcellán-neműek
L Á M S Á N D O R

kereskedésében,

— Piacz- és Hatvan-uteza sarkán. —

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét, egy rendkívüli kedvező üveg- és porcellán cikkek beszerezhetési alkalomra felhívni, amennyiben egy igen nagymennyiségű árut, alkalmi vétel útján szereztem, gyári áron alul arusítom el.

Hogy pedig a nagyérdemű közönség eme nagymérvű jutányosságáról némi tájékoztatást szerezhessen, bátorkodom néhány cikkeim árait az alant jegyzettekben b. figyelmébe ajánlani.

Árjegyzék.

1 kávé készlet	6 személyre legfinomabb karlsbadi porcellán	2.50.
1 thea	" " " " " "	3.—
1 ét	" " " " " "	6.—
1 mozdó	" " " " " "	—10.
1 pár Mocca c-észe	aljával	—15.
1 " Kávé	" " " " " "	—20.
1 " Thea	" " " " " "	"
Boros poharak	igen finom kőszőrült és sajtolt üvegből drbja	3 kr.
Vizes	" " " " " "	5 kr.
Üvegtányérok	" " " " " "	4 kr.
Salon függőlámpák	a legszebb kiviteiben	2.50.
Virágartók	üvegből legdiszesebbek	—15.
Tudatni ohajtom továbbá,	hogy a közeledő	

izraelita husvétii ünnepekre

el vagyok látva minden e szakmába vágó árukkal — s a helybeli főrabbi ellenőrzése mellett, tiszta husvétii kóser-edények,

csakis nálam szerezhetők be a legolcsóbb árban.

Egyidejűleg ugy az építető közönség, valamint az építész és asztalos uraknak b. figyelmébe ajánlom a már is előnyösnek ösmert **üvegezési vállalatomat**, a melyben főtevékenységem ugy a legjobb minőségű üveggel, mint a teljesen jó és szolid munkával kielégíteni tisztelt megrendelőimet.

Gazdasági épületekhez, egyes hazakhoz, istállókhöz, pincékhez szükséges ablakokból kész raktártartók és mint ilyeneket megrendelésre bármely méret és alakban a legrövidebb idő alatt elkészítetek.

Különösen ajánlom minden házhoz az általam bevezetett SZAGTALAN és NEM GYULÉKONY CSILLÁR **petroleumot**, mi már is általában megkedveltetett a n. é. közönség által.

Végül van szerencsém ajánlani összes rakáronom levő MAJOLICA. PORCELLÁN, BRONZ, CHINA EZÜST, használati, valamint fényűzési cikkeim, beszerzési áráknál is lényegesen leszállított árakban és FÜGGŐ LÁMPÁIMAT a saison elhaladtával **fél áron**.

A midőn a nagyérdemű közönség becses megrendeléseit kérem, vagyok mély tisztelettel

Lám Sándor.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.,

Nagyváiaszték és jutányos árak mellett ajánl

**Porcellán, Chinaezüst
 Bronz és Majolika
 ujdonságokat,**

**Ditmár, Brüner s hazai gyártmányu
 asztali és függő lámpákat,
 nap- és villámégőkkel,
 porcellán-, ét-, kávé, thea-
 ugyszinte mindenemű**

üveg-, ivó- és likörkészleteket.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Senniedel!“

mondja egy régi német közmondás.
 ami magyarul körülbelül annvit tesz, hogy előnyösebb a nagy fizetésben vásárolni, mint a kicsinyben, amit én bizvást vonatkoztatatok a saját telepemre, mert csakis az oly nagy üzlet, mint az enyém, képes óriási aramennyiségek készpénz-bevásárlása és kisebb költségek mellett oly előnyökre szert tenni, melyek végre is a vásárlónak válnak javára.

Gyönyörű minták magán-vevők részére ingyen és bérmentve
 Dastartalmu mintakönyvek, minők soha sem voltak szabók részére bérmentve.

Öltönyökre való kelmék.

Peruvien és dosking a magas Clerus részére szabályszerű kelmék a cs és kir. niszviselői egyenruhákra, ugyazintén veszők, tűzoltók, tornászok részére liberákra, teke- és játék-asztali posztók, kocsi-bevonások, lóden, vízhatlan, vad-sz-kabátokra, mosó-kelmékre, utazóplaidék 4—14 frtig stó.

Jutányos, becsületes tartós, tiszta gyapjuból készült posztó-kelméket, nem pedig olcsó rongyokat, melyek szabó-költségire is alig erdemesek, ajánl

Joh. Stikarofsky, Brünn,

(Ausztria Manchester).

Legnagyobb gyári posztóraktár fél millió forint értékben. Szétküldés csak utánvátmmel. — Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz-, francia és angol nyelven.

Köszén kátrányt

legjobb minőségben

**zsindely és deszkatetők
 behuzására,**

mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá czulápok, melyek a földbe ásatnak, kerítések és gazdasági eszközök befestésére, hordókban, 50 egész 200 kilo súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu **Koaksot** (pirszén) kovácsok és lakatosok részére, ajánlja jutányos ár mellett

**A légszeszgyár igazgatósága
 Debreczenben.**

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredménnyel használhatók az altesti szervek betegségeinél, könnyen hashajtók és vértisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártalmatlan,

székrekedéseket

a legtöbb betegségeknek e biztos forrását olvasni és cukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. — Ezen labdacok dr. Pitha udvari tanácsostól igen megtisztelő bizonyítvánnyal lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacot tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger (8 doboz 120 labdac) ára csak 1 frt o. ó.

ÓVÁS! Utánzásoktól mindenki intetik. Kérjen mindenki világosan Neustein-féle Erzsébet pilulákat. — Csak valódi, ha minden doboz a mi törvényesen bejegyzett vörös nyomásu védjegyünkkel van ellátva, u. m.: Főraktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., Belváros, Ecke der Planken Spiegelgasse. — Raktár Debreczenben Rothschnek V. Emil és Tóth Béla (előbb Göttl Nándor) Balázs Ödön, Mihailovits István, Tamássy Béla és Füleki Pál gyógyszerházában.

Legnagyobb választékban

kaphatók

— **díszített** —

legújabb bécsi modellekben

női-kalapok,

kalapformák, virágok, szallagok, diszek,
valamint

díszített gyermek kalapok

PLANK ÁGOST

női-divat szövő és rövidáru üzletében,

DEBRECZEN,

Bika szállodával szemben.

Friss töltésű

természetes ásványvizek,

Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Budai, Csizi, Czigelkai, Emsi, Eger só v. Ferencz-forrás, Gieshübli, Gleichbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorfi, Levies (arsen viz), Luhi Margit, Marienbadi, Mohai Ágnes, Parádi, Preblau, Robitschi, Roncegmái, (arsen viz), Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebreniczai Gubor-forrás, stb.

Forrástermények.

Parkai, Jódtó, Franczesbádi ásvány-lápsó, Karsbadi-só, Viktória-só Tengeri-só, továbbá Vásártelki természetes moórföld folyton kapható

Geréby Fülöpnél.

Ujdonság!

Női ruha-szövetek

és Diszek,

Jó mosó Toilek, Satinok

és
Napernyőkben.

GYENES LAJOS

női-divat raktárában,

DEBRECZEN, Főter, városház épület.

TÓTH TESTVÉREK

Kossuth-utca, városházépület.

Ajánljuk

**csakis jó minőségű
áruinkat
a legolcsóbb árakon.**

Toile, Toilefort és kreton raktárunk nagy részét bámulatos olcsó árakra szállítottuk le.

Méterje ezelőtt: 35, 38, 40, 45, 50 és 55.

„ most: 18, 19, 20, 21, 22, 25, 28

Sima tetszős színekben rips-kelme, méterje 20 kr.

Divatos gallérok és kabátok
ujlag érkeztek.

Legújabb dupla széles divatos
szövetek:

ezelőtt 60, 70, 80, 1.—, 1.10, 1.20, 1.50

most 30, 35, 38, 45, 50, 60, 70

ezelőtt 1.80, 2.— 2.50, 2.75, 3.—

most 90, 1.— 1.10, 1.20, 1.25,

ráncozott zephirek ezelőtt 80 kr.,
most 38 kr.

Kartonok, Voilek, Delinek, Battisztok
rendkívül olcsó árakon

Tunis, Battist, Creton, Delin és szövet-
maradékok minden áron.

Női felöltők,

kabátok, ezelőtt 15, 18; 20, 25, 30, 35, 40

most 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14

esőköpenyek 12, 15, 18, 22, 26, 30, 35

most 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16

Csipke-gallérok (Chantilly)

ezelőtt 25.—, 30.—, 35.—, 40.—,

most 10.—, 12.—, 15.—, 18.—.

Keleti (Tunis) függönyökből

rendkívüli alkalmi eladás.

ezelőtt 1 ág 1.90, 2.50, 3.—, 3.75.

most 80. 90 1.30, 2.50.

Nagyválaszték ÁGY-GARNITUROK és SZÖNYVE-
GEK, Chiffon, vászon és asztalneműek stb.

Tóth Testvérek.

Alapított 1863-ben.

Világhírűek

Trimmel N. János

BÉCS mellett, VII. 4. Kaiserstrasse 74.

Altal készített és érmet nyert

kézi-harmonikumok

Mindenemű

zenehangszerek

NAGY RAKTÁRA:

Hegedűk, Cziporák, Fuvolák, Occa-
rinok, Szájharmonikumok, Madár-
művek stb. stb.

Önjátzó s a hangban felülmulhatat-
lan svájci aczeljatószerek, Zene-
albumok, üvegek stb. stb.

Mintakönyv ingyen és bérmentve.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás!

Női divatáru és confection üzletem megszűntetése miatt, raktáron levő összes áruim, mivel a kiárulás már csak igen rövid ideig tart, alant sorolt cikkek

minden lehető áron kiárusítom,

Tisztelettel

ROTT L.

Debreczen, főpiacz.

Nagy választékban:

Szines és fekete divatkelmék, Karton, Batist, Zefir és Atlas Szaten, szines, fekete és alkalmi selyemruha-kelmék,

Szaten és Atlasz **PAPLANOK.**

Ágyterítők és Függönyök,

továbbá nagy készletben:

Tavaszi felöltők, kabátok, esőköpenyek, Gallérok, Csipke-Mantilok, selyem és Lüsster por-

Köpenyek,

igen olcsó árban.

Férfi-, fiu és gyermek ruha-raktáramat

legközelebb a „Hungária“ kávéházzal szemben

báró Josinskyné urnő házába helyezem át, és ezen körülményből kifolyólag, és mert túlhalmozott raktáramat az új helyiségben elhelyeznem lehetetlen, elhatároztam, hogy összes saját műhelyemben készült

tavaszi, nyári és őszi

valamint még megmaradt téli árucikkeimet igen jutányos áron

=== **majdnem ingyen** ===

bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Ezen rövid félárban elárusítást ajánlom b. figyelembe vételre, egyszers mind tudatom, hogy most is és ezután is

szabó-műhelyem

részére dus raktárt tartok mindenféle bel- és külföldi szövetekből és mérték utáni megrendeléseket olcsó ár mellett a legdivatosabb szabással eszközölök.

Tisztelettel

FÉNYES MÓR

férfiszabó üzlete Debreczenben.

Eladó kert.

A Sesta-kertben két nyilas jó karban lévő szőlős-kert,

kényelmes nyárilakkal **eladó.**

Értekezhetni lehet: GALL ELEK-nél, Széchényi-uteza, 1786. sz., vagy Nagy-Péterfia-uteza 840. sz. alatt.

Lenkenczében tört Festékeket minden színben, hamar szárító Padozat-fénymázt,

(világos és sötét)

Azurint

porban és feloldva üvegekben,

Kékkövet, szőlőkötő Háncsot

(Raffiát),

ideji töltésű

ásványvizeket,

Gép-olajat, Szekérkenőcsöt, fehér és sárga Vaselint, Carbolineumot, Carbolsav, Carbolport, Creolint, Rovarport, zöld Gáliczot,

nagyban és kicsinyben,

a legjutányosabb napi áron

ajánl:

Rickl József Zelmos.

Önkéntes árverés.

Néhai Buday József hagyatékához tartozó lovak, ökrök és tehének, a folyó hó 22. és 23-án tartandó országos vásár alkalmával, nyilvános önkéntes árverésen, készpénzfizetés mellett a vásártéren el fognak adatni, melyre a venni szándékozók ez uton is meghivatnak.

Eladóvá vannak téve továbbá a hagyatékhoz tartozó s a szepesi és ebesi tanyákon megtekinthető ekék, boronák, hengerek, arató, vető, kaszáló és szénagyűjtő gépek, négy járgány, 6 darab különböző szerkezetű rosta, szecska- és répavágók, állatmázsa, 14 ökör, 2 igás lószekér, koscsik és egyéb gazdasági eszközök.

Értekezhetni Debreczenben, Kosuth (czegléd) utcán, 2596. sz. a.